

**LIETUVOS RESPUBLIKOS APLINKOS MINISTRAS IR
LIETUVOS RESPUBLIKOS SVEIKATOS APSAUGOS MINISTRAS**

**Į S A K Y M A S
DĖL APLINKOS ORO UŽTERŠTUMO NORMŲ NUSTATYMO**

2001 m. gruodžio 11 d. Nr. 591/640
Vilnius

Vadovaudamiesi Lietuvos Respublikos aplinkos oro apsaugos įstatymo (Žin., 1999, Nr. [98-2813](#)) 4 straipsnio 1 dalimi, Lietuvos Respublikos derybine pozicija „Aplinka“, patvirtinta Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2001 m. rugpjūčio 17 d. nutarimu Nr. 935 „Dėl Lietuvos Respublikos derybinių pozicijų derybose dėl narystės Europos Sąjungoje patvirtinimo“ (Žin., 2000, Nr. [70-2075](#)) ir siekdami užtikrinti, kad aplinkos oro kokybės vertinimas atitiktų Europos Sąjungos Tarybos direktyvų 96/62/EB dėl aplinkos oro kokybės vertinimo ir valdymo ir 1999/30/EB dėl sieros dioksido, azoto dioksido, azoto oksidų, kietųjų dalelių ir švino ribinių verčių aplinkos ore bei Europos Parlamento bei Tarybos direktyvos 2000/69/EB dėl benzeno ir anglies monoksido ribinių verčių aplinkos ore reikalavimus:

1. T v i r t i n a m e Aplinkos oro užterštumo normas (pridedama).
2. N u s t a t o m e , kad šis įsakymas įsigalioja nuo 2002 m. sausio 1 dienos.

APLINKOS MINISTRAS

ARŪNAS KUNDROTAS

SVEIKATOS
APSAUGOS MINISTRAS

KONSTANTINAS ROMUALDAS DOBROVOLSKIS

PATVIRTINTA
Lietuvos Respublikos aplinkos ministro
ir sveikatos apsaugos ministro
2001 m. gruodžio 11d. įsakymu Nr. 591/640

APLINKOS ORO UŽTERŠTUMO NORMOS

Aplinkos oro užterštumo normos (toliau – Normos) parengtos atsižvelgiant į Europos Sąjungos Tarybos direktyvos 1999/30/EB dėl sieros dioksido, azoto dioksido, azoto oksidų, kietųjų dalelių ir švino ribinių verčių aplinkos ore ir Europos Parlamento bei Tarybos direktyvos Nr. 2000/69/EB dėl benzeno ir anglies monoksido ribinių verčių aplinkos ore reikalavimus.

I. BENDROSIOS NUOSTATOS

1. Šiose Normose:

1.1. nustatomos aplinkos oro užterštumo sieros dioksidu, azoto dioksidu, azoto oksidais, kietosiomis dalelėmis, švinu, benzeno ir anglies monoksidu ribinės vertės (koncentracijos aplinkos ore) bei atitinkami pavojaus slenksčiai, kad galima būtų užkirsti kelią ar sumažinti kenksmingą poveikį žmogaus sveikatai ir(ar) aplinkai;

1.2. reglamentuojamas informacijos apie aplinkos oro užterštumą sieros dioksidu, azoto dioksidu, azoto oksidais, dalelėmis, švinu, benzeno ir anglies monoksidu prieinamumas visuomenei;

1.3. nustatomi aplinkos oro kokybės gerinimo reikalavimai, kai viršijamos užterštumo sieros dioksidu, azoto dioksidu, azoto oksidais, kietosiomis dalelėmis, švinu, benzeno ir anglies monoksidu ribinės vertės, įpareigojama palaikyti ir toliau gerinti tinkamą aplinkos oro kokybę;

1.4. nustatomi reikalavimai imtis neatidėliotinių veiksmų, kai užterštumo lygis viršija pavojaus slenkstį.

2. Šiose Normose vartojamos sąvokos:

aplinkos oras – troposferos oras, išskyrus darbo aplinkos orą;

užterštumo lygis – vieno arba daugiau teršalų koncentracija aplinkos ore arba jų nusėdimas paviršiuje per tam tikrą laiką;

ribinė vertė – mokslinėmis žiniomis pagrįstas oro užterštumo lygis, nustatytas siekiant išvengti, užkirsti kelią ar sumažinti kenksmingą poveikį žmogaus sveikatai ir (ar) aplinkai, kuris turi būti pasiektas per tam tikrą laiką, o pasiekus neturi būti viršijamas;

leistinas nukrypimo dydis – procentinė ribinės vertės dalis, kuria leidžiama viršyti šią ribinę vertę, esant šiose Normose nustatytoms sąlygoms;

pavojaus slenkstis – aplinkos oro užterštumo lygis, kurį viršijus net dėl trumpalaikio poveikio kyla pavojus žmonių sveikatai ir (ar) aplinkai ir kuriam esant atsakingos institucijos turi imtis skubių priemonių;

azoto oksidai – azoto oksido ir azoto dioksido milijardinių tūrio dalių suma, išreikšta azoto dioksido ekvivalentu mikrogramais kubiniame metre;

PM₁₀ – dalelės, kurių 50 % praeina pro joms pralaidžią 10 μm aerodinaminio diametro angą;

PM_{2,5} – dalelės, kurių 50 % praeina pro joms pralaidžią 2,5 μm aerodinaminio diametro angą;

gamtinis įvykis – vulkano išsiveržimas, seisminis aktyvumas, geoterminė veikla, gaisrai miškuose ar laukuose, vėtros, liūtys ar smėlio audros.

II. APLINKOS ORO UŽTERŠTUMO SIEROS DIOKSIDU RIBINĖS VERTĖS IR PAVOJAUS SLENKSČIAI

3. Aplinkos oro užterštumo sieros dioksidu lygis neturi viršyti normų, pateiktų I priedo 1 dalyje.

4. Jeigu kurioje nors teritorijoje viršijama 3 punkte nustatyta aplinkos oro užterštumo sieros dioksidu ribinė vertė kartu su leistinu nukrypimo dydžiu, atitinkama savivaldybė, vadovaudamasi Lietuvos Respublikos aplinkos oro apsaugos įstatymo (Žin., 1999, Nr. [98-2813](#)) 7 straipsnio 2 dalimi, privalo parengti ir, suderinusi su Aplinkos ministerijos regiono aplinkos apsaugos departamentu, patvirtinti programą nustatytoms ribinėms vertėms pasiekti ir užterštumo lygiui toliau mažinti. Programoje turi būti priemonės nustatytoms ribinėms vertėms pasiekti kiek galima anksčiau, vėliausiai iki I priedo 1 dalyje nurodytos datos. Minimalūs šios programos reikalavimai nustatyti VII priede. Savivaldybė privalo užtikrinti tokios programos prieinamumą visuomenei.

5. Aplinkos oro užterštumo sieros dioksidu pavojaus slenkstis nustatytas I priedo 2 dalyje.

6. Jeigu kurioje nors teritorijoje viršijamas 5 punkte nurodytas aplinkos oro užterštumo sieros dioksidu pavojaus slenkstis, atitinkama savivaldybė ir Aplinkos ministerijos regiono aplinkos apsaugos departamentas, vadovaudamiesi Lietuvos Respublikos aplinkos oro apsaugos įstatymo (Žin., 1999, Nr. [98-2813](#)) 9 straipsniu, privalo nedelsdami apie tai informuoti tų teritorijų gyventojus ir imtis priemonių, kad pavojus žmonių sveikatai ir aplinkai būtų sumažintas. Minimali informacijos apimtis, kuri privalo būti pateikiama asmenims, nustatyta I priedo 3 dalyje.

7. Tuo atveju, kai 3 punkte nurodytos ribinės vertės arba 5 punkte nurodytas pavojaus slenkstis viršijami dėl teršalų išsisklaidymui nepalankių meteorologinių sąlygų ar dėl kitų panašių priežasčių, siekdamas sumažinti kenksmingą poveikį žmonių sveikatai ir aplinkai bei vadovaudamasis Lietuvos Respublikos aplinkos oro apsaugos įstatymo (Žin., 1999, Nr. [98-2813](#)) 10 straipsnio 3 dalimi, Aplinkos ministerijos regiono aplinkos apsaugos departamentas, suderinęs su savivaldybe, įgyvendina iš anksto tokiems atvejams parengtą veiksmų planą.

III. APLINKOS ORO UŽTERŠTUMO AZOTO DIOKSIDU IR AZOTO OKSIDAIS RIBINĖS VERTĖS IR PAVOJAUS SLENKŠČIAI

8. Aplinkos oro užterštumo azoto dioksidu ir azoto oksidais lygis neturi viršyti normų, pateiktų II priedo 1 dalyje.

9. Jeigu kurioje nors teritorijoje viršijama 8 punkte nustatyta aplinkos oro užterštumo azoto dioksidu ar azoto oksidais ribinė vertė kartu su leistinu nukrypimo dydžiu, atitinkama savivaldybė, vadovaudamasi Lietuvos Respublikos aplinkos oro apsaugos įstatymo (Žin., 1999, Nr. [98-2813](#)) 7 straipsnio 2 dalimi, privalo parengti ir, suderinusi su Aplinkos ministerijos regiono aplinkos apsaugos departamentu, patvirtinti programą nustatytoms ribinėms vertėms pasiekti ir užterštumo lygiui toliau mažinti. Programoje turi būti priemonės nustatytoms ribinėms vertėms pasiekti kiek galima anksčiau, vėliausiai iki II priedo 1 dalyje nurodytos datos. Minimalūs šios programos reikalavimai nustatyti VII priede. Savivaldybė privalo užtikrinti tokios programos prieinamumą visuomenei.

10. Aplinkos oro užterštumo azoto dioksidu pavojaus slenkstis nustatytas II priedo 2 dalyje.

11. Jeigu kurioje nors teritorijoje viršijamas 10 punkte nurodytas aplinkos oro užterštumo azoto dioksidu pavojaus slenkstis, atitinkama savivaldybė ir Aplinkos ministerijos regiono aplinkos apsaugos departamentas, vadovaudamiesi Lietuvos Respublikos aplinkos oro apsaugos įstatymo (Žin., 1999, Nr. [98-2813](#)) 9 straipsniu, privalo nedelsdami apie tai informuoti gyventojus ir imtis priemonių, kad pavojus žmonių sveikatai ir aplinkai būtų sumažintas. Minimali informacijos apimtis, kuri privalo būti pateikiama gyventojams, nustatyta II priedo 3 dalyje.

12. Tuo atveju, kai 8 punkte nurodytos ribinės vertės arba 10 punkte nurodytas pavojaus slenkstis viršijami dėl teršalų išsisklaidymui nepalankių meteorologinių sąlygų ar dėl kitų panašių priežasčių, siekdamas sumažinti kenksmingą poveikį žmonių sveikatai ir aplinkai bei vadovaudamasis Lietuvos Respublikos aplinkos oro apsaugos įstatymo (Žin., 1999, Nr. [98-2813](#)) 10 straipsnio 3 dalimi, Aplinkos ministerijos regiono aplinkos apsaugos departamentas, suderinęs su atitinkama savivaldybe, įgyvendina iš anksto tokiems atvejams parengtą veiksmų planą.

IV. APLINKOS ORO UŽTERŠTUMO KIETOSIOMIS DALELĖMIS RIBINĖS VERTĖS

13. Aplinkos oro užterštumo kietosiomis dalelėmis PM_{10} lygis neturi viršyti normų, pateiktų III priedo 1 dalyje.

14. Jeigu kurioje nors teritorijoje viršijama 13 punkte nustatyta aplinkos oro užterštumo kietosiomis dalelėmis PM_{10} ribinė vertė kartu su leistinu nukrypimo dydžiu, atitinkama savivaldybė, vadovaudamasi Lietuvos Respublikos aplinkos oro apsaugos įstatymo (Žin., 1999, Nr. [98-2813](#)) 7 straipsnio 2 dalimi, privalo parengti ir, suderinusi su Aplinkos ministerijos regiono aplinkos apsaugos departamentu, patvirtinti programą nustatytoms ribinėms vertėms pasiekti ir užterštumo lygiui toliau mažinti. Programoje PM_{10} ribinėms vertėms pasiekti taip pat turi būti numatytos priemonės mažinti $PM_{2,5}$ koncentracijas aplinkos ore. Programoje turi būti priemonės nustatytoms ribinėms vertėms pasiekti kiek galima anksčiau, vėliausiai iki III priedo 1 dalyje nurodytos datos. Minimalūs šiame punkte nurodytos programos reikalavimai nustatyti VII priede. Savivaldybės privalo užtikrinti tokios programos prieinamumą visuomenei.

V. APLINKOS ORO UŽTERŠTUMO ŠVINU RIBINĖS VERTĖS

15. Aplinkos oro užterštumo švinu lygis neturi viršyti normų, pateiktų IV priede.

16. Jeigu kurioje nors teritorijoje viršijama 15 punkte nustatyta aplinkos oro užterštumo švinu ribinė vertė kartu su leistinu nukrypimo dydžiu, atitinkama savivaldybė, vadovaudamasi Lietuvos Respublikos aplinkos oro apsaugos įstatymo (Žin., 1999, Nr. [98-2813](#)) 7 straipsnio 2 dalimi, privalo parengti ir, suderinusi su Aplinkos ministerijos regiono aplinkos apsaugos departamentu, patvirtinti programą nustatytoms ribinėms vertėms pasiekti ir užterštumo lygiui toliau mažinti. Programoje turi būti priemonės nustatytoms ribinėms vertėms pasiekti kiek galima anksčiau, vėliausiai iki IV priede nurodytos datos. Minimalūs šiame punkte nurodytos programos reikalavimai nustatyti VII priede. Savivaldybės privalo užtikrinti tokios programos prieinamumą visuomenei.

VI. APLINKOS ORO UŽTERŠTUMO BENZENU RIBINĖS VERTĖS

17. Aplinkos oro užterštumo benzenu lygis neturi viršyti normų, pateiktų V priede.

18. Jeigu kurioje nors teritorijoje viršijama 17 punkte nustatyta aplinkos oro užterštumo benzenu ribinė vertė kartu su leistinu nukrypimo dydžiu, atitinkama savivaldybė, vadovaudamasi Lietuvos Respublikos aplinkos oro apsaugos įstatymo (Žin., 1999, Nr. [98-2813](#)) 7 straipsnio 2 dalimi, privalo parengti ir, suderinusi su Aplinkos ministerijos regiono aplinkos apsaugos departamentu, patvirtinti programą nustatytoms ribinėms vertėms pasiekti ir užterštumo lygiui toliau mažinti. Programoje turi būti priemonės nustatytoms ribinėms vertėms pasiekti kiek galima anksčiau, vėliausiai iki V priede nurodytos datos (išskyrus 19 punkte nurodytus atvejus). Minimalūs šiame punkte nurodytos programos reikalavimai nustatyti VII priede. Savivaldybė privalo užtikrinti tokios programos prieinamumą visuomenei.

19. Jeigu dėl vietovei būdingų, teršalų išsisklaidymui nepalankių meteorologinių sąlygų 17 punkte nurodytą ribinę vertę sunku pasiekti, nes 18 punkte nurodytos priemonės gali sukelti socialinių ekonominių problemų, atitinkama savivaldybė apie tai informuoja Aplinkos ministeriją. Šiuo atveju Aplinkos ministerija, suderinusi su Sveikatos apsaugos ministerija:

19.1. išskiria šiame punkte nurodytą vietovę į atskirą zoną;

19.2. nustato priemones, kurios taikytinos išskirtoje zonoje;

19.3. pratęsia nustatytos aplinkos oro užterštumo benzenu ribinės vertės pasiekimo laiką (ne ilgesnį kaip 5 metai) ir apie tai informuoja Europos Komisiją.

20. Aplinkos oro užterštumo benzenu ribinė vertė bet kuriuo atveju neturi viršyti $10 \mu\text{g}/\text{m}^3$.

VII. APLINKOS ORO UŽTERŠTUMO ANGLIES MONOKSIDU RIBINĖS VERTĖS

21. Aplinkos oro užterštumo anglies monoksidu lygis neturi viršyti normų, pateiktų VI priede.

22. Jeigu kurioje nors teritorijoje viršijama 21 punkte nustatyta aplinkos oro užterštumo anglies monoksidu ribinė vertė kartu su leistinu nukrypimo dydžiu, atitinkama savivaldybė, vadovaudamasi Lietuvos Respublikos aplinkos oro apsaugos įstatymo (Žin., 1999, Nr. [98-2813](#)) 7 straipsnio 2 dalimi, privalo parengti ir, suderinusi su Aplinkos ministerijos regiono aplinkos apsaugos departamentu, patvirtinti programą nustatyta ribinei vertei pasiekti ir užterštumo lygiui toliau mažinti. Programoje turi būti priemonės nustatyta ribinei vertei pasiekti kiek galima anksčiau, vėliausiai iki VI priede nurodytos datos. Minimalūs šiame punkte nurodytos programos reikalavimai nustatyti VII priede.

VIII. INFORMACIJOS APIE APLINKOS ORO KOKYBĘ TEIKIMO TVARKA

23. Aplinkos ministerijos Jungtinis tyrimų centras, vadovaudamasis Lietuvos Respublikos aplinkos apsaugos įstatymo (Žin., 1992, Nr. [5-75](#); 1996, Nr. [57-1335](#); 1997, Nr. [65-1540](#); 2000, Nr. [39-1093](#)) 6 straipsnio 5 dalies 16 punktu, organizuoja tikslios ir išsamios informacijos teikimą visuomenei bei suinteresuotoms institucijoms apie sieros dioksido, azoto dioksido arba (ir) azoto oksidų, kietųjų dalelių, švino, benzeno ir anglies monoksido koncentracijas aplinkos ore. Informacija gali būti pateikta:

23.1. transliuojant per radiją ir (ar) televiziją, pateikiant per vietinę ar respublikinę spaudą, leidiniuose, internete ir pan.;

23.2. informuojant Valstybinę visuomenės sveikatos priežiūros tarnybą prie Sveikatos apsaugos ministerijos ir sveikatos priežiūros įstaigas, kai tarša gali pakenkti gyventojų sveikatai;

23.3. tiesiogiai informuojant suinteresuotas institucijas, pavyzdžiui, aplinkos apsaugos, vartotojų ir kt. Informacija apie aplinkos oro užterštumo lygį sieros dioksidu, azoto dioksidu, azoto oksidais, kietosiomis dalelėmis ir anglies monoksidu turi būti atnaujinama kiekvieną dieną, o apie aplinkos oro užterštumo lygį švinu ir benzenu – kas trys mėnesiai (esant galimybei – kas mėnesį).

24. Visuomenė ir suinteresuotos institucijos turi būti informuojamos apie ribinių verčių ir pavojaus slenksčių viršijimo atvejus. Be to, turi būti pateikiamas nustatytų ribinių verčių ir pavojaus slenksčių viršijimų trumpas įvertinimas bei informuojama, ar toks viršijimas gali pakenkti žmonių sveikatai.

25. Aplinkos ministerija ir Sveikatos apsaugos ministerija turi parengti ir kasmet peržiūrėti 23.2 ir 23.3 punktuose nurodytų institucijų sąrašą.

IX. BAIGIAMOSIOS NUOSTATOS

26. Zonose ir aglomeracijose, kuriose viršijama daugiau nei vieno šiose Normose nurodyto teršalo ribinė vertė kartu su leistinu nukrypimo dydžiu, savivaldybės, vadovaudamasi Lietuvos Respublikos aplinkos oro apsaugos įstatymo (Žin., 1999, Nr. [98-2813](#)) 7 straipsnio 2 dalimi, parengia ir, suderinusios su Aplinkos ministerija, patvirtina integruotą programą ribinėms vertėms pasiekti ir užterštumo lygiui toliau mažinti. Ši programa turi apimti visus teršalus, kurių ribinės vertės kartu su leistiniais nukrypimo dydžiais yra viršijamos.

27. Fiziniai ir juridiniai asmenys, pažeidę šių Normų nuostatas, atsako Lietuvos Respublikos įstatymų nustatyta tvarka.

**APLINKOS ORO UŽTERŠTUMO SIEROS DIOKSIDU RIBINĖS VERTĖS IR PAVOJAUS
SLENKSČIAI****I. Aplinkos oro užterštumo sieros dioksidu ribinės vertės:**Ribinės vertės išreikštos $\mu\text{g}/\text{m}^3$, esant 293^0 K temperatūrai ir 101,3 kPa slėgiui.

	Vidurkis	Ribinė vertė	Leistinas nukrypimo dydis	Ribinės vertės įsigaliojimo data
1. Valandos vidurkio ribinė vertė, nustatyta žmonių sveikatos apsaugai	1 valandos	$350\ \mu\text{g}/\text{m}^3$ neturi būti viršyta daugiau kaip 24 kartus per kalendorinius metus	$150\ \mu\text{g}/\text{m}^3$ (43%) iki šių Normų įsigaliojimo dienos. Po to, pradedant 2002 01 01, kas 12 mėn. tolygiai mažinti, kad nuo 2005 01 01 būtų taikomas 0% leistino nukrypimo dydis.	2005 01 01
2. Paros ribinė vertė, nustatyta žmonių sveikatos apsaugai	24 valandų	$125\ \mu\text{g}/\text{m}^3$ neturi būti viršyta daugiau kaip 24 kartus per kalendorinius metus	Nėra.	2005 01 01
3. Ribinė vertė, nustatyta ekosistemų apsaugai	Kalendorinių metų ir žiemos (spalio 1 d.–kovo 31 d.)	$20\ \mu\text{g}/\text{m}^3$	Nėra.	2004 01 01

II. Aplinkos oro užterštumo sieros dioksidu pavojaus slenkstis:

$500\ \mu\text{g}/\text{m}^3$ matuojant pastoviai tris valandas oro kokybės matavimo vietoje, esančioje bent $100\ \text{km}^2$ plote, arba, jei zonos ar aglomeracijos yra mažesnės, – esančioje vienoje zonoje ar aglomeracijoje.

III. Minimalūs duomenys, kurie turi būti pateikti visuomenei, kai aplinkos oro užterštumo sieros dioksidu pavojaus slenkstis viršytas:

Kai aplinkos oro užterštumo sieros dioksidu pavojaus slenkstis viršijamas, visuomenei privaloma pateikti bent šiuos duomenis:

1. Pavojaus slenkščio viršijimo data, valanda, vieta ir, jei žinoma, – priežastis.
2. Bet kokios prognozės apie:
  - 2.1. koncentracijos pokyčius (pagerėjimą, stabilizaciją ar pablogėjimą), kartu nurodant tokių pokyčių priežastis;
  - 2.2. geografinis plotas, kuriame pavojaus slenkstis viršytas;
  - 2.3. pavojaus slenkščio viršijimo trukmė.
3. Gyventojų grupės, kurios gali būti jautrios aplinkos oro užterštumo sieros dioksidu pavojaus slenkščio viršijimui.
4. Atsargumo priemonės, kurių turi imtis gyventojai, jautrūs aplinkos oro užterštumo sieros dioksidu pavojaus slenkščio viršijimui.

APLINKOS ORO UŽTERŠTUMO AZOTO DIOKSIDU IR AZOTO OKSIDAIS RIBINĖS VERTĖS IR PAVOJAUS SLENKSČIAI

I. Aplinkos oro užterštumo azoto dioksidu ir azoto oksidais ribinės vertės:

Ribinės vertės išreikštos $\mu\text{g}/\text{m}^3$, esant 293^0 K temperatūrai ir $101,3\text{ kPa}$ slėgiui.

	Vidurkis	Ribinė vertė	Leistinas nukrypimo dydis	Ribinės vertės įsigaliojimo data
1. Valandos vidurkio ribinė vertė, nustatyta žmonių sveikatos apsaugai	1 valandos	$200\ \mu\text{g}/\text{m}^3\ \text{NO}_2$ neturi būti viršyta daugiau kaip 18 kartų per kalendorinius metus.	50% iki šių Normų įsigaliojimo dienos. Po to, pradedant 2002 01 01, kas 12 mėn. tolygiai mažinti, kad nuo 2010 01 01 būtų taikomas 0% leistino nukrypimo dydis.	2010 01 01
2. Metinė ribinė vertė, nustatyta žmonių sveikatos apsaugai	Kalendorinių metų	$40\ \mu\text{g}/\text{m}^3\ \text{NO}_2$	50% iki šių Normų įsigaliojimo dienos. Po to, pradedant 2002 01 01, kas 12 mėn. tolygiai mažinti, kad nuo 2010 01 01 būtų taikomas 0% leistino nukrypimo dydis.	2010 01 01
3. Metinė ribinė vertė, nustatyta augmenijos apsaugai	Kalendorinių metų	$30\ \mu\text{g}/\text{m}^3\ \text{NO}_x$	Nėra.	2004 01 01

II. Aplinkos oro užterštumo azoto dioksidu pavojaus slenkstis:

$400\ \mu\text{g}/\text{m}^3$ matuojant pastoviai tris valandas oro kokybės matavimo vietoje, esančioje bent $100\ \text{km}^2$ plote, arba, jei zonos ar aglomeracijos yra mažesnės, – esančioje vienoje zonoje ar aglomeracijoje.

III. Minimalūs duomenys, kurie turi būti pateikti visuomenei, kai viršijamas aplinkos oro užterštumo azoto dioksidu pavojaus slenkstis:

Kai aplinkos oro užterštumo azoto dioksidu pavojaus slenkstis viršijamas, visuomenei privaloma pateikti bent šiuos duomenis:

1. Pavojaus slenkščio viršijimo data, valanda, vieta ir, jei žinoma, – priežastis.
2. Bet kokios prognozės apie:
  - 2.1. koncentracijos pokyčius (pagerėjimą, stabilizaciją ar pablogėjimą), kartu nurodant tokių pokyčių priežastis;
  - 2.2. geografinis plotas, kuriame pavojaus slenkstis viršytas;
  - 2.3. pavojaus slenkščio viršijimo trukmė.
3. Gyventojų grupės, kurios gali būti jautrios aplinkos oro užterštumo azoto dioksidu pavojaus slenkščio viršijimui.

4. Atsargumo priemonės, kurių turi imtis gyventojai, jautrūs aplinkos oro užterštumo azoto dioksidu pavojaus slenksčio viršijimui.

APLINKOS ORO UŽTERŠTUMO KIETOSIOMIS DALELĖMIS PM₁₀ RIBINĖS VERTĖS**I. Kietųjų dalelių PM₁₀ ribinės vertės:**

	Vidurkis	Ribinė vertė	Leistinas nukrypimo dydis	Ribinės vertės įsigaliojimo data
1 etapas				
1. Paros ribinė vertė, nustatyta žmogaus sveikatos apsaugai	24 valandų	50 µg/m ³ PM ₁₀ neturi būti viršyta daugiau kaip 35 kartus per kalendorinius metus.	50% iki šių Normų įsigaliojimo dienos. Po to, pradedant 2002-01-01, kas 12 mėn. tolygiai mažinti, kad nuo 2005 01 01 būtų taikomas 0% leistino nukrypimo dydis.	2005 01 01
2. Metinė ribinė vertė, nustatyta žmogaus sveikatos apsaugai	Kalendorinių metų	40 µg/m ³ PM ₁₀	20% iki šių Normų įsigaliojimo dienos. Po to, pradedant 2002 01 01, kas 12 mėn. tolygiai mažinti, kad nuo 2005 01 01 būtų taikomas 0% leistino nukrypimo dydis.	2005 01 01
2 etapas				
1. Paros ribinė vertė, žmogaus nustatyta sveikatos apsaugai	24 valandų	50 µg/m ³ PM ₁₀ neturi būti viršyta daugiau kaip 7 kartus per kalendorinius metus	Turi būti nustatytas iš aplinkos oro kokybės vertinimo duomenų, gautų įgyvendinus 1 etapo normas	2010 01 01
2. Metinė ribinė vertė, nustatyta žmogaus sveikatos apsaugai	Kalendorinių metų	20 µg/m ³ PM ₁₀	50% iki 2005 01 01. Po to kas 12 mėn. tolygiai mažinti, kad nuo 2010 01 01 būtų taikomas 0% leistino nukrypimo dydis.	2010 01 01

II. Kietųjų dalelių PM_{2,5} ribinės vertės, nustatytos šių Normų 15 punkte numatytoms programoms rengti:

	Vidurkis	Ribinė vertė	Leistinas nukrypimo dydis	Ribinės vertės įsigaliojimo data
1. Paros ribinė vertė, nustatyta žmogaus sveikatos apsaugai	24 valandų	40 µg/m ³ PM _{2,5} neturi būti viršyta daugiau kaip 14 kartų	50% iki šių Normų įsigaliojimo dienos. Po to, pradedant 2002 01 01, tolygiai per kalendorinius metus. mažinti kas 12 mėn., kad nuo 2010 01 01 būtų taikomas 0% leistino nukrypimo dydis	2010 01 01
2. Metinė ribinė vertė, nustatyta žmogaus sveikatos apsaugai	Kalendorinių metų	20 µg/m ³ PM _{2,5}	50% iki šių Normų įsigaliojimo dienos. Po to, pradedant 2002 01 01, tolygiai mažinti kas 12 mėn., kad nuo 2010 01 01 būtų taikomas 0% leistino nukrypimo dydis.	2010 01 01

APLINKOS ORO UŽTERŠTUMO ŠVINU RIBINĖS VERTĖS

Ribinė vertė išreikšta $\mu\text{g}/\text{m}^3$, esant 293^0 K temperatūrai ir 101,3 kPa slėgiui.

	Vidurkis	Ribinė vertė	Leistinas nukrypimo dydis	Ribinės vertės įsigaliojimo data
Metinė ribinė vertė, nustatyta žmonių sveikatos apsaugai	Kalendorinių metų	$0,5 \mu\text{g}/\text{m}^3$	100% iki šių Normų įsigaliojimo dienos. Po to, pradedant 2002 01 01, kas 12 mėn. tolygiai mažinti, kad nuo 2005 01 01 būtų taikomas 0% leistino nukrypimo dydis.	2005 01 01

APLINKOS ORO UŽTERŠTUMO BENZENU RIBINĖS VERTĖS

Ribinė vertė išreikšta $\mu\text{g}/\text{m}^3$, esant 293^0 K temperatūrai ir 101,3 kPa slėgiui.

Vidurkis	Ribinė vertė	Leistinas nukrypimo dydis	Ribinės vertės įsigaliojimo data
Metinė ribinė vertė, nustatyta žmonių sveikatos apsaugai	Kalendorinių metų	$5 \mu\text{g}/\text{m}^3$ $5 \mu\text{g}/\text{m}^3$ (100%) iki šių Normų įsigaliojimo dienos. Po to, pradedant 2006 01 01, kas 12 mėn. tolygiai mažinti po $1 \mu\text{g}/\text{m}^3$, kad nuo 2010 01 01 būtų taikomas 0% leistino nukrypimo dydis.	2010 01 01*

* Išskyrus atvejus, kai taikoma šių Normų 21 punkte nurodyta išimtis.

APLINKOS ORO UŽTERŠTUMO ANGLIES MONOKSIDU RIBINĖS VERTĖS

Ribinė vertė išreikšta mg/m^3 , esant 293^0 K temperatūrai ir 101,3 kPa slėgiui.

Vidurkis	Ribinė vertė	Leistinas nukrypimo dydis	Ribinės vertės įsigaliojimo data
Ribinė vertė, nustatyta žmonių sveikatos apsaugai	Paros 8 valandų maksimalus vidurkis	$10 \text{ mg}/\text{m}^3$ $6 \text{ mg}/\text{m}^3$ iki šių Normų įsigaliojimo dienos. Po to, pradedant 2003 01 01, kas 12 mėn. tolygiai mažinti $2 \text{ mg}/\text{m}^3$, kad nuo 2005 01 01 būtų taikomas 0% leistino nukrypimo dydis	2005 01 01

Paros 8 valandų maksimalus vidurkis reiškia, kad koncentracija nustatoma tiriant paeiliui 8 valandų periodus, kiekvienai valandai apskaičiuojant ir atnaujinant vidurkį. 8 valandų periodo vidurkis skaičiuojamas pagal šį pavyzdį: pirmas 8 valandų vidurkis imamas pradedant nuo 17.00 val. praėjusios paros iki 1.00 val. paros, kuriai nustatomas vidurkis; paskutinis apskaičiavimo periodas yra nuo 16.00 val. iki 24.00 val. tos paros, kuriai nustatomas vidurkis.

**INFORMACIJA, KURIAŲ REIKIĄ ĮTRAUKTI Į SAVIVALDYBIŲ RENGIAMAS
PROGRAMAS APLINKOS ORO UŽTERŠTUMO RIBINĖMS VERTĖMS PASIEKTI**

Pagal Lietuvos Respublikos aplinkos oro apsaugos įstatymo (Žin., 1999, Nr. [98-2813](#)) 7 straipsnio 2 dalį savivaldybių rengiamose programose turi būti įtraukti bent šie duomenys:

1. Vieta, kurioje viršijama aplinkos oro užterštumo ribinė vertė:
    - 1.1. rajonas;
    - 1.2. miestas (pateikiamas žemėlapis);
    - 1.3. aplinkos oro kokybės matavimo stotis (pateikiamas žemėlapis, geografinės koordinatės).
  2. Bendra informacija apie:
    - 2.1. zonos tipą (miestas, pramoninis rajonas ar kaimo vietovė, gyvenamoji ar rekreacinė teritorija);
    - 2.2. užterštą plotą (kv. km), gyventojų, esančių zonoje, kurioje viršijama ribinė vertė, skaičių;
    - 2.3. meteorologines sąlygas;
    - 2.4. vietovės topografinius duomenis;
    - 2.5. užterštoje teritorijoje esančius objektus, kuriems reikia planuoti ir įgyvendinti priemones taršai mažinti.
  3. Atsakingos institucijos:
    - 3.1. pavardės ir adresai asmenų, atsakingų už programų rengimą ir įgyvendinimą.
  4. Taršos pobūdis ir vertinimas:
    - 4.1. ankstesniaisiais metais (prieš gerinimo priemonių įgyvendinimą) nustatytos koncentracijos;
    - 4.2. nuo programos patvirtinimo pradžios matuojamos koncentracijos;
    - 4.3. vertinimo metodai.
  5. Taršos kilmė:
    - 5.1. pagrindinių taršos šaltinių, teršiančių aplinką, sąrašas (žemėlapis);
    - 5.2. bendras išmetamų iš šių šaltinių teršalų kiekis (tonomis per metus);
    - 5.3. informacija apie taršą iš kitų regionų.
  6. Situacijos analizė:
    - 6.1. išsami informacija apie veiksnius, sukeliančius oro kokybės normų viršijimą (transportas, įskaitant judėjimą per sienas);
    - 6.2. išsami informacija apie galimas oro kokybės gerinimo priemones.
  7. Išsami informacija apie gerinimo priemones ar projektus, buvusius iki programų parengimo, pavyzdžiui:
    - 7.1. vietinės, regioninės, nacionalinės ir tarptautinės priemonės;
    - 7.2. aplinkos oro užterštumo mažinimo priemonių įgyvendinimo efektyvumas.
  8. Išsami informacija apie priemones ar projektus, priimtus pagal Lietuvos Respublikos aplinkos oro apsaugos įstatymą (Žin., 1999, Nr. [98-2813](#)), siekiant mažinti taršą:
    - 8.1. visų programoje numatytų priemonių išvardijimas ir aprašymas;
    - 8.2. įgyvendinimo tvarkaraštis;
    - 8.3. planuojamo oro kokybės gerinimo ir numatomo laiko, reikalingo šiems tikslams pasiekti, įvertinimas.
  9. Išsami informacija apie planuojamas ar tiriamas ilgalaikes priemones arba projektus.
  10. Sąrašas publikacijų, dokumentų, darbų, kt., panaudotų šiame priede reikalaujamai informacijai papildyti.
-